

Oponentský posudek bakalářské práce

Srovnání kategorií chráněných území ve světě

Autor: Aleš Hrdina

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Tomáš Matějček, Ph.D.

Předložená bakalářská práce Aleše Hrdiny „Srovnání kategorií chráněných území ve světě“ je zaměřená na problematiku kategorizace chráněných území a na analýzu národních parků světa.

Práce obsahuje celkem 81 stran, z toho 45 stran představuje samotnou práci, 3 strany seznam literatury a 33 stran tvoří přílohy. Práce je rozdělena do osmi kapitol (včetně seznamu literatury a příloh).

Práce splňuje formální nároky bakalářské práce, obsahuje čestné prohlášení, zadání bakalářské práce ze dne 27.1.2012, abstrakt v českém i anglickém jazyce. Práce je logicky členěna do kapitol a dílčích podkapitol. Tabulky, grafy a mapy jsou řádně číslovány a uvedeny v seznámech.

Kapitoly 2, 3 a 4 jsou zaměřeny na výklad vývoje organizace ochrany přírody na mezinárodní úrovni a definování jednotlivých kategorií chráněných území.

V rámci této části práce považuji za nevhodné zvolení stejného názvu kapitoly „Systém kategorií chráněných území z roku 1994“, která se dle obsahu nachází na straně č. 15, ale zároveň na straně č. 21.

Kapitola 5 je věnována vlastnímu zpracování dat autora. Autor vychází z dat databáze chráněných území Protected Planet, na základě kterých hodnotí počet a velikost národních parků v rámci jednotlivých kontinentů, resp. jednotlivých států. V úvodu bakalářské práce jsou jako další zdroje této analýzy uvedeny internetové stránky agentur ochrany přírody jednotlivých států či národních parků a publikace Národní parky Evropy. Zdroje by měly být uvedeny především přímo u kapitoly 5. Zároveň by mělo být lépe vysvětleno, jak autor s danými daty pracoval, tedy jak je vzájemně konfrontoval.

Součástí této kapitoly jsou grafy označené jako Obr. 1 – 11, Tab. 2, 3 a dále v rámci příloh Tab. 4, Obr. 12 – 53 a mapy 1 – 25. U grafu Obr. 1 a v Tab. 2 je nevhodně zvolen formát čísla rozlohy, údaje o rozloze parku jsou tak špatně čitelné. Vhodné by bylo použití řádu mil. km² stejně jako v Tab. 3. U grafů NP dle plochy (Obr. 3, 5, 7 ... 53) a v Tab. 4 by se tisíce km² mohly zpřehlednit mezerou, tečkou nebo zkratkou tis. (20000,00 x 20 000,00 x 20.000,00 x 20 tis.).

Dále ke grafu Obr. 11 a 43: dle textu spadá do kategorie velikosti nad 50 tis. km² pouze grónský NP Grønlands, proč je tedy v grafech označen modře a ne červeně jako zámořské území?

U grafů Vývoj počtu NP (Obr. 2, 4, 6 ... 52) by dle mého názoru neměl být uveden interval za období let 2006-2020, jsou-li v něm pouze data do roku 2012. Jak autor sám uvádí v závěru práce, v nejbližších letech dojde k vyhlášení nových národních parků. Jestliže tedy dojde k vyhlášení parku v roce 2013, nebudou tyto grafy již příští rok pravdivé.

V rámci mapových příloh mám výhradu ohledně legendy map, kdy je zvoleno příliš mnoho dílčích intervalů podílu NP na rozloze státu (vhodněji podíl rozlohy NP na rozloze státu). Jednotlivé barvy nejsou dostatečně rozlišitelné.

Na str. 39 je uvedeno, že výrazný nárůst počtu národních parků v Americe proběhl ve 30. letech 20. století, což bylo způsobeno boomem národních parků ve Střední Americe. Dle mapy 7 (str. 63) ale ještě v roce 1950 byly ve střední Americe pouze mexické a kubánské národní parky, jejichž rozloha se dle barvy v mapě oproti roku 1930 (mapa 6) nezměnila. Jedná se tedy o nárůst velkého počtu malých mexických parků?

V rámci řešené problematiky výskytu a velikosti národních parků ve světě by bylo určitě vhodné doplnění map přesného plošného rozložení parků.

Seznam zdrojů odkazuje na převážně anglickou literaturu, což lze u bakalářské práce hodnotit nadprůměrně. Zdroje jsou řádně citovány, a to jak v textu, tak v jejich seznamu.

K práci je přiloženo CD s pečlivě vypracovanou databází národních parků dle jednotlivých států. Chybí zde však legenda, která by např. vysvětlila šedě psané parky a následný počet parků daného státu jako součet černě a šedě psaných parků.

Text práce je po formální stránce dobře zpracovaný, gramatických chyb je velmi málo, grafická úprava textu je na výborné úrovni. Za formální nedostatek práce však považuji absenci kapitoly Diskuze. Kromě případného srovnání výsledků s dostupnou literaturou by v rámci diskuze mohl být diskutován problém názvosloví či problém absence dat, což autor uvádí již v úvodu kapitoly 5 (str. 35). V rámci kapitoly diskuze by bylo také vhodné diskutování zdrojových dat pro výslednou databázi národních parků.

Přes výše uvedené výhrady splňuje práce dle mého názoru požadavky kladené na bakalářskou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 12. června 2012

Mgr. Vendula Šenová